

Kunigas **ALGIRDAS TOLIATAS**

Gerumo liūnas

„Žmogaus ir Dievo metų“ antroji knyga

Kunigas

ALGIRDAS TOLIATAS

Gerumo liūnas

Viršeliui panaudota *Algimanto Aleksandravičiaus* nuotrauka

Leidinio bibliografinė informacija pateikiama Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Nacionalinės bibliografijos duomenų banke (NBDB).

Šį leidinį draudžiama atgaminti bet kokia forma ar būdu, viešai skelbti, taip pat padaryti viešai prieinamą kompiuterių tinklais (internete), išleisti ir versti, platinti jo originalą ar kopijas: parduoti, nuomoti, teikti panaudai ar kitaip perduoti nuosavybėn.

Draudžiama šį kūrinį, esantį bibliotekose, mokymo įstaigose, muziejuose arba archyvuose, mokslinių tyrimų ar asmeninių studijų tikslais atgaminti, viešai skelbti ar padaryti visiems prieinamą kompiuterių tinklais tam skirtuose terminaluose tų įstaigų patalpose.

© Algirdas Toliatas, 2017

© „Tyto alba“, 2017

ISBN 978-609-466-258-4

GYVENIMO ILGUMO KELIAS

Klausti tiek savęs, tiek ir kito žmogaus, ką reiškia tikėjimas, Bažnyčia, Dievas, tai turbūt tas pats, kas klausti, kokia gyvenimo prasmė, ką reiškia būti žmogumi arba ką reiškia Tėvynė, tauta. Atsakymai tarsi iš karto iškyla prieš akis, tačiau vos tik pradedame į juos gilintis, suvokiame, kad galutinio atsakymo vis tiek neturime. Yra kelias – žmogaus gyvenimo ilgumo kelias į išmintį ir prasmę, į tautą ir Tėvynę, į Bažnyčią ir Dievą. Yra ieškojimas, ir būtent tas ieškojimas – viena didžiausių vertybių kiekvieno iš mūsų dvasiniame kelyje. Todėl visada jaučiau ne tik tikėjimo bendrystę, bet ir žmogiškąjį solidarumą su tais, kurie ieško. Ir visada atsargiai žiūrėjau į tuos, kurie tvirtino, kad jau rado ir žino galutinę tiesą.

Su tokiomis mintimis pasitinku šią kunigo Algirdo Toliato knygą.

Mane, kaip ir kiekvieną žmogų, Bažnyčia, tikėjimas – iš pradžių kaip tėvų ir senelių tradicijos tąsa, vėliau kaip man pačiam kylantys egzistenciniai klausimai – lydėjo ir lydi nuo pat ankstyvos vaikystės. Nuo Krikšto ir Pirmosios Komunijos, nuo patarnavimo Kauno Mažojoje Kristaus Prisikėlimo bažnyčioje ir Santuokos Sakramento priėmimo, nuo šventų Mišių išlydint artimus ir brangius žmones iki atstovavimo Lietuvos valstybei Vatikane ir atviro bei šilto bendravimo su Šventaisiais Tėvais.

Bažnyčia visada gyvai veikė visose mano gyvenimo srityse. Noriu pabrėžti – nesikišo, nesistengė dominuoti, drausminti, varžyti. Bet iš tikrųjų veikė kaip galinga jėga. Kaip viltis, kad ga-

liu įminti didžiąsias būties paslaptis, kaip moralės mokykla, kaip bendruomeniškumo mokykla.

Apskritai, mūsų bendruomeniškumas – tautinis, pilietinis – ir mūsų Bažnyčia nuo seniausių istorinių laikų neatskiriama. Skaitome knygas apie Abiejų Tautų Respublikos padalijimą, carinės Rusijos represijas ir matome, kad vieni svarbiausių Rytų imperijos taikinių buvo kalba ir Bažnyčia. Bažnyčia, kurioje žmonės rinkdavosi ne tik lietuviškai pasimelsti ir pagiedoti, ne tik susitikti ir pasikeisti naujienomis ir draudžiamomis knygomis, bet ir išgirsti, kad užaugo nauja laisvės karta, kuri pradėjo naują sukilimą. Iškalbingas ir simboliškas piešinys buvo įdėtas į 1863-ųjų metų sukilimo atsišaukimą: 1861-aisiais maskvėnų sukapotas katalikiškas kryžius. Žmonės tai matė ne tik akimis, žmonės tai jautė širdimis, ir tapdavo dar artimesni vieni kitiems. Taip mūsų Dievo namai ne kartą istorijoje tapo mūsų Tautos namais.

Daugybė žmonių, kurie skaitys šią knygą, prisimena sovietinės okupacijos metus. Prisimename šmeižto ir propagandos kampanijas, nukreiptas prieš Bažnyčią, prisimename iš savo parapijų ir iš Lietuvos ištremtus Bažnyčios tarnus, prisimename persekiotus ir nužudytus. Ir kartu prisimename begalinę šviesą, sklidusią iš tų Bažnyčios asmenybių žodžių, darbų, likimų. Prisimename, su koku pagarbiu jauduliu Lietuva dalydavosi žiniomis iš naujausio „Lietuvos katalikų bažnyčios kronikos“ numerio, nors tik labai siauras ratas žinojo, kas ją rengia ir platina. Mes didžiuojamės savo Palaimintaisiais, bet turbūt ir patys galime jaustis palaiminti, jei mums teko Dievo malonę gyventi vienu istoriniu laiku su Jurgiu Matulaičiu ar Teofiliumi Matulioniu.

Prisimindamas šias asmenybes, taip pat ir Šviesaus Atminimo Šventąjį Tėvą Joną Paulių II, kardinolą Vincentą Sladkevičių, arkivyskupą Julijoną Steponavičių, monsinjorą Kazimierą Vasiliauską, kunigą Juozą Zdebskį ir daugelį kitų bažnyčios tarnų, pirmiausia prisimenu jų tarnystę žmogui. Ir visus juos siejančią nuostatą, kad Bažnyčia – tai durys. Durys, ne uždarytos, ne apribojančios žmogaus kūno ir dvasios judėjimo erdvę, o durys į sielos laisvę, durys, atvertos naujai patirčiai, naujam pažinimui, naujam tikėjimui ir dvasiniam atgimimui. Kiekvienas, einantis tų durų link, yra laukiamas ir reikalingas Bažnyčios bendruomenei, tačiau niekas niekada į tą bendruomenę iš tikrųjų neateina įkalbėtas, prisikviestas, priviliotas. Perėjimas pro šias duris, suvokimas, kad savo siela priklausai Bažnyčiai, kad trokšti būti visavertis jos narys, reiškia ir liudija žmogaus brandą, reiškia ir Dievo, ir būtinai – šalia esančio žmogaus poreikį.

Vėlgi rašau tai ir iš savo asmeninės patirties. Kai daug mūsų, lietuvių, po antrosios sovietinės okupacijos priverstinai pasitraukė iš tėvynės ir, perėję DP stovyklas ir skirstymo punktus, susibūrė Čikagoje, gyvenimas buvo pradėtas statyti vos ne nuo nulio. Žmonės suvokė, kad viską, ką jie turėjo Lietuvoje, reikės susikurti iš naujo. Ir susikūrė – naujoji išeivijos bendruomenė suvokė, kad mums reikės ligoninės – ir pasistatė savo ligoninę. Suvokė, kad auga vaikai ir jiems reikia lietuviškos mokyklos, pastatė savo mokyklą, Jaunimo centrą. O vienas iš pirmųjų pastatų – kaip būtina mūsų bendruomenės visaverčiam gyvenimui erdvė – 1957 m. Market Parke iškilo architekto Jono Mulo suprojektuota Švenčiausiosios Mergelės Marijos Gimimo bažnyčia. Šiandien man skauda širdį žinant, kad šioje bažnyčio-

je, išpuoštoje lietuvių trispalvėmis ir vitražais su tautiniais motyvais, susirenka vis mažiau tautiečių. Naujausioji išeivijos banga kitokia, tačiau tas, kuris ieško atsakymo, savęs, gyvenimo išminties ir prasmės, tas, kuris ieško Dievo, čia visada laukiamas. Bažnyčia jam niekada neatsakys į visus klausimus, neišspręs visų problemų, ko gero, ir gyvenimo tiesiogiai nepalengvins. Bet visada duos galimybę įžvelgti daugiau šviesos ir per šventes, ir kiekvieną dieną, o Šventąjį Raštą perskaityti ne tik kaip tobulą literatūros kūrinį, bet ir kaip nepakartojamą slėpinį, atspindintį kiekvieno iš mūsų gyvenimą.

Ne veltui Bažnyčios galva, Šventasis Tėvas, vadinamas Pontifiku – tiltų statytoju. Žvelgiu į dabartinius žmones, į Lietuvos ir kitų šalių bendruomenes ir suprantu, kad Bažnyčiai šiandien – labai nelengvi laikai. Gal net sovietinis išbandymas vadinauoju buldozeriniu ateizmu buvo lengvesnis: juk žmonės labai aiškiai matė primityvų ideologinį valdžios melą, labai lengvai jį atskyrė nuo tiesos ir tikrojo gyvenimo. Ir, nepaisydami valdžios nemalonės, krikščijai vaikus, tuokėsi ir išlydėdavo išeinančius į Anapilį dalyvaujant bažnyčios tarnams. Šiandien daugybei žmonių atsivėrusios didžiulės komforto zonos, dvasinis gyvenimas neretai pakeičiamas pramogų įvairove, o laikytis tam tikros dvasinės disciplinos, sprauti save į moralinių ar vertybinių kategorijų rėmus ne vienam atrodo nebūtina, nereikalinga.

Būtina, reikalinga. Nebūtinai tai turi būti susieta su konkrečia bažnyčia, konkrečiu tikėjimu, konkrečia religija. Tačiau žmogus, atmetantis dvasinio kelio paieškas, atmetantis tėvų ir protėvių tradicijas, atmetantis šalia gyvenančių žmonių bendruomenę, visada liks gerokai vienišesnis, o jo gyvenimas – liūdnesnis ir dvasiškai skurdesnis.

Todėl manau, kad kiekvienas artėjimas minėtų durų link turi ne tik tikėjimo, meilės ir vilties ženklus, bet ir liudija prasmę, grožį, išmintį. Taip, kaip Dievo išmintį liudija žmonių pastangos gyventi santaroje su savimi ir kitais, su gamta ir istorija, su praeitimi ir dabartimi.

Todėl ši knyga, kurią pasitinkame, padeda kiekvienam iš mūsų. Padeda ne tik tapti geresniu tikinčiuoju ar tiesiog tikinčiuoju. Padeda gyventi.

Prezidentas
VALDAS ADAMKUS

PRATARMĖ

Pirma buvo žodis

Jūsų rankose – antroji kunigo Algirdo knyga. Pirmoji praėjusioje Vilniaus knygų mugėje sukėlė furorą. Septyni ar aštuoni leidimai. Vos keli mūsų rašytojai gali tuo pasigirti. O kunigas Algirdas savo pamokslų dar ir nerašo. Jis kalba. Tikintiesiems. Kiekvieną sekmadienį.

Tai, kas sugulė jau į antrą knygą, yra gyvas kunigo žodis. Sekmadienį per šv. Mišias ištartas, įrašytas į diktofoną ir iššifruotas. Galima verbalizuoti ir kitaip: prikaustanti improvizacija, įsprausta į griežtus, bet gražius Bažnyčios kanonų rėmus – kurį sekmadienį apie ką sakyti.

Nesu klausęsis Algirdo pamokslų. Ne todėl, kad nemėgčiau. Ne ta konfesija. Algirdas yra mielas, žmones kaip medus bites traukiantis žmogus. Tai apie tokius sakoma – turi pašaukimą.

Algirdui, kaip niekam kitam, tinka vieno jo pamokslo iš šios knygos žodžiai: taiklus yra posakis, kad „su žodžiais kaip su šūviais – arba taikliai, arba daug.“ Algirdo žodžiai taiklūs. Įtaigūs. Tik nuo 6 380 iki 8 900 ženklų, skaičiuojant su tarpais. Delf.lt komentarų vidurkis. Iki dešimties minučių skaitymo per radiją.

Ko moko kunigas Algirdas? Ar tai tas klausimas? Turbūt ne. To paties, ko ir milijonas kunigų prieš jį – Dievo žodžio. Liudija Kristų. Tai kodėl jis toks populiarus? Kad jaunas ir gražus? Gal ir

ne be šito. Bet, matyt, svarbesnis čia kitas klausimas – kaip kunigas Algirdas moko Dievo žodžio?

Lengvumas. Paprastumas. Atvirumas. Bet ne primityvus. Priešingai, nei neretai įprasta katalikų kunigams, nesipučia esąs arčiau Dievo už kitus tikinčiuosius. Nė iš tolo nepanašus į mūsų sielų viršininką – ką irgi galima patirti tarp katalikų kunigų. Stovi šalia mūsų. Kaip vienas iš mūsų. Mąsto kartu su mumis. Kankinasi dėl žodžio. Klysta ir keliai.

Ir kartu šiek tiek kitoks. Gražiai kitoks. Kas sekmadienį lįpantis į sakyklą ieškoti ženklų – Šventajame Rašte ir gyvenime. Dar viename Benedikto Vanago Dakare, alpinisto Artūro Bazio įkopime, Šarūno Saukos paveiksle, Europos krepšinio čempionate.

Nebijokite, visa tai susiję, sako kunigas Algirdas tikintiesiems. Kai tie kilsteli iš netikėtumo antakius. Ir iš tiesų susiję. Kai pamąstai. Grįždamas iš bažnyčios ar skaitydamas kunigo Algirdo pamokslų knygą – nesvarbu. Kaip aš čia pats taip nesuvedžiau?

Algirdo žodis – lyg trumpasis jungimas. Kibirkštis. Kurios reikia ne tik ugniai įkurti. Mūsų gyvenimams. O kartais gal ir nereikia. Bet tai juk irgi reikia kažkaip nustatyti, ar ne?

Kunigas Algirdas tai ir daro. Kaip jaunas, bet jau prityręs elektrikas, jis tikrina savo klausytojų sielų elektros skaitiklius. O dar dažniau – laidų izoliaciją: apžiūri stogą ir pastogę – ar ant atvirų laidų kartais neužlyja? Nes mums patiems juk taip tingi kas sekmadienį lipti ant aukšto ir apžiūrėti – kaip ten tie mūsų sielos laidai, ar nenusilupo izoliacija, nenugraužė kokios žiurkės?

Tiesą sakant, XXI a. žmonės ir nelipa ant aukšto dėl tokių, kaip mums patiems atrodo, niekų. Susizgrimbame, kai reikia

kviesti ugniagesius. Kurie į naujienų portalų suvestines paskui įrašys – gaisras kilo dėl trumpo elektros, *sorry*, sielos jungimo.

Kunigas Algirdas – nelyg ugniagesys. Kiekvieną sekmadienį lipa ant aukšto. Kol mes voliojamės ant sofos. Baksnodami išmanųjį. Jis bando rasti mūsų elektros sistemų butelio kaklelį.

Gali būti, kad būtent todėl žmonės jo pamokslų taip nerealiai ir klausosi. O gal, kad sugeba plastiškai, nemoralizuodamas sujungti 2000 metų krikščionybės mintį bei įtampas ir aštrius modernybės kampus. Būtų geras žurnalistikos bakalauro diplominis: raktiniai žodžiai kunigo Toliato pamoksluose.

Iš vienos pusės įprasti: *Dievas, Kristus, meilė, tikėjimas, viltis, nuodėmė, atleidimas, velnias, gundymas*. Iš kitos – *atominė jėga, sinergija, futbolas, krepšinis, meniu, sėkmės istorija, migrantai, įstatymo raidė, įstatymo dvasia, Jėzus rinkodarininkas, politinė programa, valdančioji partija, ego*.

Kunigas Algirdas nesistengia klausytojų specialiai nustebinti. Ėmęsis temos pagal Šventąjį Raštą, kaip ir priklauso kunigui, jis išeina į kelią. Kartais nežinodamas, kur jį nuves. Būna, klupteli. Kaip ir kiekvienas keleivis, nešantis savo kryžių. Bet štai ima ir pro debesį nušvinta saulė. Nepaisant nuovargio, blogos nuotaikos, lietaus ir purvo kelyje.

Kunigo, gal palyginkim jį su evangelikų liuteronų sakytoju, mintis išskleidžia sparnus, žaižaruoja. Ir klausytojas pamiršta kelio nelygumus.

Atleisti – tai ne užmiršti, nes jei užmiršti, numoji ranka, tai neįvertini situacijos, esi abejingas. Jei užmiršti, vadinasi, nieko nepasimokai. Antrasis žingsnis – išmokime atsiprašyti net tuomet, kai jaučiamės teisūs ir galbūt net ypač tada. Ir

dar labai svarbu nevesti juodosios buhalterijos, kas daugiau atleido, kas dažniau atsiprašė. Juo labiau kad mes kiekvienas skaičiuojame kitaip.

Evangelijos tikslas nėra gąsdinti. Jos tikslas yra parodyti, kad kliūtys yra gyvenimo dalis.

Marija buvo lanksti, bet ne konformistė, O mes? Mes visaip pasielgiam, kartais kaip Dievo Motina, kartais kaip Juozapas, kartais kaip trys išminčiai, kartais kaip Erodas, tie personažai mumyse keičiasi, gyvena. Kaip blogas ir geras vilkas žmogaus viduje. Kuris vilkas gyvenimo pabaigoje laimės? Tas, kurį daugiau maitinsime.

Labai sunku pasakyti „ne“. Ir verčiamam aplinkybių nepasakyti „taip“.

Vynas ir vanduo yra žmogaus ir Dievo simboliai. O pamėgink nugalėti iš vidaus, įtikink žmogų, kad pats jis norėtų dirbti, kad būtų išradingas, kad nebijotų, kad pasitikėtų, kad gerbtų kitą. Padeda meilė, nes ji neišpuiksta, nesieltgia netinkamai ir neieško savo naudos.

Nepriklausomybė prasideda, kai išsilaisvini iš puikybės ir net žinodamas esąs teisus žengi gailestingumo žingsnį prie kito žmogaus ir atsiprašai. Tai viena iš pliauskų mūsų židiniui. Mes patys esame tikėjimas ir valstybė, kur sąžinė yra mažuma.

Kunigas Algirdas pats užsiaugino sau auditoriją. Jo pamokslų plūsta klausytis minios. Natūralu, kad jos griebis ir antrąją Algir-

do knygą taip pat entuziastingai, beveik stabmeldiškai. Bet tai – ne visi kunigo Algirdo pamokslų skaitytojai. Kas ir kodėl turėtų pirkti ir skaityti šią knygą? Ar turėtų?

XXI a. nėra Dievo ir tikėjimo amžius. Bet ir XXI a. žmogus, lygiai kaip ir Poncijaus Piloto, Stalino-Hitlerio laikais, taip ir šiandien turi tik dvi kelio kryptis – į Dievą ir tolyn nuo Dievo. Jei visus ieškančius laikysime einančiais į Dievą, tai dauguma žmonių eina į Dievą.

Bet gyvename epochoje, kai kažkada nejudinamos Dievo, tikėjimo, Visuotinės Bažnyčios, artimo meilės, krikšto kategorijos tampa išplaukusios. Kai du iš trijų į klausimą, ar tiki Dievą, atsako, jog tiki kažkuo ten aukštai ir dar, palauk, ta reinkarnacija į šunį ar vabalą, bet Bažnyčios ir kunigų jiems nereikia, neįkyrūs, klausimus keliantys kunigo Algirdo pamokslai žmogui, pamiršusiam ar dar neradusiam kelio į Šventovę, gali tapti tiltu į kontempliaciją. Savęs ir savo vietos šioje žemėje suvokimą, klausimų kėlimą. Į amžinas žmogiškojo „kas aš esu?“ paieškas.

Algirdo pamokslai tokį užtaisą turi. Nebūtina jo pamokslų knygos skaityti nuo pirmo iki paskutinio puslapio. Atsiverskite pagal datą. Tik 6–7 tūkstančiai ženklių, ir sielos savaitės higiena garantuota.

Iš pamokslo Trims karaliams: *Netgi nelabai žinome, ką veikiame šiame pasaulyje, ką iš tikrųjų turėtume daryti, kokia mūsų misija. Tad nuolat ir keliaujame tiesos link, Dievo link, savęs link. Ieškoti Dievo – tai ieškoti savęs, ieškoti savęs – tai ieškoti Dievo. Nėra kito kelio, nebent nutinka taip, kad kelias, kurį deklaruojam, neatitinka realybės, kuria gyvenam.*

Kunigas Algirdas nėra pigus ramintojas. Jis nėra ir per dvi oktavas balsą iškėlęs gyvenimo mokytojas – koučeris. Algirdas

kelia klausimus. Nepatogius. Ir daro tai meistriškai, o drauge – su meile paslydusiam. Dauguma rašto žmonių žino: nėra blogų klausimų – tik blogi atsakymai.

Ir kas iš to? Ar tai nėra vien triukšmas: taip, padarei, toliau. O kas toliau? Koks rezultatas? Kas išlieka? Pagaliau, kiek tai yra išgyventa? Kokia varnelių vertė? Koks tęstinumas? Ar jos keičia gyvenimą, ar padeda padauginti duotus talentus?

Kunigo Algirdo klausimų įtaiga tokia, kad, labai tikėtina, dar ir šiandien po jo pamokslo „Šventoji šeima: Jėzus, Marija ir Juozapas“, skirtu tuoj po Kalėdų švenčiamai Šventosios Šeimos dienai, ne vienas jo klausytojas vis dar ieško atsakymų.

Yra ir dar vienas dalykas, kurio negaliu apeiti pristatydamas antrąją kunigo Algirdo knygą. Žmogiškas smalsumas. Kaip jam taip pavyksta? Visi kunigai kiekvieną sekmadienį sako pamokslą, o kiek iš jų prisibeldžia bent į sielas tų, kurie klausosi bažnyčioje? Kelyje su kunigo Algirdo žodžiu – šimtai jo pamokslų klausytojų ir tūkstančiai pirmosios knygos skaitytojų.

Pirma buvo žodis. Kaip kalbėti žmonėms XXI a. greitekelyje, kad tavęs bent klausytųsi? Kunigas Algirdas kas sekmadienį iš naujo randa atsakymą.

Jo antrajai pamokslų knygai nereikia jokios reklamos. Buvo tik malonumas pirmajam perskaityti čia sudėtus pamokslus ir ramia širdimi palinkėti jums gero skaitymo. Klauskite. Su kunigo Algirdo žodžiu. Prieš jį. Ir po jo. *Tegu mūsų tinklai nebūna skylėti, ir stebuklinga žvejyba tenesiliauja.*

RIMVYDAS VALATKA

I ADVENTO SEKMADIENIS

Lk 21, 25–28, 29–36

„Bus ženklų saulėje, mėnulyje ir žvaigždėse, o žemėje tautos blaškysis, gąsdinamos baisaus audringos jūros šniokštimo. Žmonės džiūs iš baimės, laukdami to, kas turės ištikti pasaulį, nes dangaus galybės bus sukrėstos. Tuomet žmonės išvys Žmogaus Sūnų, ateinantį debesyje su didžia galybe ir garbe. Kai visa tai prasidės, atsitieskite ir pakelkite galvas, nes jūsų išvadavimas arti.“

[...] *„Saugokitės, kad jūsų širdis nebūtų apsunkusi nuo svai-galų, girtybės ir kasdienių rūpesčių, kad toji diena neuž-klyptų jūsų netikėtai. It žabangai ji užgrius visus žemės gy-ventojus. Todėl visą laiką budėkite ir melskitės, kad pajėgtu-mėte išvengti visų būsimųjų nelaimių ir atsilaikyti Žmogaus Sūnaus akivaizdoje.“*

Minime pirmą advento sekmadienį. Šį mėnesį iki šventų Ka-lėdų laukiame ateinančio Žmogaus Sūnaus. Tai metas, kai turime paruošti širdį iššūkiams, o sielą – prakartėlei, kad su juo neprasilenktume. Štai kodėl adventas yra rimties, susi-laikymo, atleidimo, susitaikymo, gailestingumo metas.

Yra keturi gailestingumo žingsniai. Pirmasis – atleidimas. Atleisti – tai ne užmiršti, nes jei užmiršti, numoji ranka, tai

neįvertini situacijos, esi abejingas. Jei užmiršti, vadinasi, nieko nepasimokai. Kristus neužmiršo kryžiaus ir žydų jam padarytos skriaudos. Bet nesustojo ir nuolatos nesigręžiojo į jį. Kryžius tapo jam atspirties tašku. Nuoskauda jam tapo galimybė, atleidimo formule, postūmiu žengti toliau ir perlipti save. Ji nesulaužė jo, o pavertė dar stipresniu.

Adventas mus moko peržengti save net ir netikėtomis aplinkybėmis ir Kristaus pavyzdžiu nesigręžioti į nuoskaudą. Gyvenimo kelyje visko pasitaiko. Kartais kas nors pastoja kelią, sukelia avarinę situaciją. Mes supykstame, imame kerštauti. Jeigu ne tam, kuris jau nuvažiavo, tai bent kitam. Galvojam – nepraleisiu ir parodysiu arba pakeiksno-siu ar bent jau pagrūmosiu. Pyktis priverčia protą apgirsti. Kartais pasakai tokių dalykų, kad pats nustembi. Toks yra pykčio greitis: dar kalbi, bet jau gailiesi. Kad jam užbėgtume už akių, reikia imuniteto. O imunitetą reikia ugdyti. Reikia pasiruošti. Juk sėsdami prie vairo žinome, kad kely pasitai-kys tokių, kurie vairuoja nedrausmingai. Nesileiskime pro-vokuojami, nepasiduokime impulsui, nes veiksmas visada turi atoveikį. Neskubėkime ir užkirsime blogą emociją, o estafetę nutrauksime.

Antrasis žingsnis – išmokime atsiprašyti net tuomet, kai jaučiamės teisūs ir galbūt net ypač tada. Pamėginkime su-prasti kitą, kodėl jis taip arba kitaip pasielgė, kodėl taip arba anaip pasakė, ką norėjo pasakyti, kur jo bėda, kodėl jam skauda širdį. Po frazėmis, kurias tariame, gali slypėti kitokia tiesa. Kai skauda, nebūtinai sakome nereikšmingus žodžius

ir nebūtinai mūsų poelgiai būna adekvatūs, nes iš tiesų išsako ar parodome savo nuoskaudą ar rūpesčius. Žmogus pykstasi su visais, nes veikiausiai jaučiasi vienišas ir jam reikia dėmesio arba galbūt yra slegiamas kasdienių rūpesčių ir bėdų. Bet jeigu prieini prie to prislėgto žmogaus, kuris gadina nuotaiką, gyvenimą, ir sakai: atsiprašau, jei kuo tave įžeidžiau ar užgavau, kad taip pyksti ant manęs – tai imi ir prakalbini. Aišku, kad į senus bambeklius norėtusi numoti ranka... Ir mūsų pačių arogancija sutrukdo atsiprašyti. Ji apsvaigina mums širdį ir aptemdo akis, mes įsikabiname į savo teisumą. O gyvenimas trumpas. Žmonės išeina: kas praranda motiną arba tėvą, kas žmoną, vyrą, kas vaiką... Reikia save perlipti. Neleiskime arogancijai mūsų valdyti, kad neturėtume gailėtis galėję gyventi ir kitaip, nesidėkime atsiprašantys, o iš tiesų atsiprašykime, ir neapsimeskime, kad atleidžiame. Ženkime žingsnį pirmi – imsime žmogų pažinti, o gal padėsime jam pakelti galvą.

Galiausiai nepiktnaudžiaukime atleidimu ir atsiprašymu. Taip vis dar nutinka ne vien gyvenime, bet ir Bažnyčioje. Nuėjau išpažinties, atsiprašiau, gavau išrišimą ir vėl darau savo. Prieš ką apsimesame – prieš kunigą, prieš Dievą ar prieš save pačius? Piktnaudžiaudami apsigauiname tik patys, nes nieko nekeičiame. Atsiprašymas ir atleidimas turi keisti mūsų požiūrį į pasaulį ir mūsų pasaulėjautą. Jei nieko nepakeičiame, tik švaistome laiką.

Kad pažintum žmogų, reikia suvalgyti pūdą druskos. Kol nepatiri išbandymo, nematai, kas tavo draugai. Tačiau

kai patenki į blogą situaciją, tampi nepopuliarus, nepatogus, pasaulis gali pasikeisti, o tu tampi nebereikalingas. Tie, kurie, atrodo, arčiausiai tavęs, išnyksta. O pasilieka tie, apie kuriuos nė nebūtume pagalvoję. Taip nukrinta figos lapeliai, ir mes pamatome, kas esame. Druska – išminties, Dievo teisingumo ir santarvės simbolis. Evangelijoje pagal Morkų sakoma: turėkite savyje druskos ir taikiai sugyvenkite. Artimas, mylimas ir mylintis žmogus nėra tobulas, bet Dievui tobulų ir nereikia. Jūs esate drauge, vienas kitam reikalingi, ir santarvė yra jūsų formulė nugyventi ilgą gyvenimą. Todėl rinkimės žodžius, kuriuos sakome, ir būdą, kaip tą padarome.

Ir dar labai svarbu nevesti juodosios buhalterijos, kas daugiau atleido, kas dažniau atsiprašė. Juo labiau kad mes kiekvienas skaičiuojame kitaip, o vyrų ir moterų skaičiavimo sistemos labai skirtingos. Psichologai juokauja, kad vyras svarsto taip: atsikėliau, nuėjau į darbą, padirbau ir grįžau namo – ir už tokį pasiaukojimą bei veiklą pats save įvertina iš karto penkiais šimtais taškų. Dėl to grįžęs namo ramiausiai atsisėda į foteliuką ir įsijungia televizorių, mat nusipelnė. O moteris skaičiuoja kitaip. Atsikėlė į darbą – vienas taškas, grįžo – galbūt antras. Be to, nuvedė, parvedė vaikus, darė valgyti, mazgojo indus, tvarkė namus, skalbė, lygino ir taip toliau. O vyras sėdi fotelyje nusipelnęs sau. Argi ne pikta? Bet teisūs jaučiasi abu. Vyras galvoja: tai palauk, moterie, turėk sąžinės, aš tave pralenkiau penkiais šimtais taškų, ir dar gėlę parnešiau, o tu kažko iš manęs nori. Du žmonės vienas

kitą myli, yra brangūs vienas kitam, bet nesusikalba, nes gyvenimo buhalterija nesutampa.

Pasak vienos jaunos šeimos, vaikštom pas psichologus ne todėl, kad turime problemų, o todėl, kad jų neturėtume. Tarkime, jų ir neieškome, bet žvelgiame į jas savaip, ir nepasižiūrėję kito žmogaus akimis galime labai suklysti. Mūsų požiūrį lemia mūsų išgyvenimai, emocijos. Tačiau jei pamėginame pažiūrėti kito, trečio, ketvirto žmogaus akimis, imame žvelgti daug plačiau. Blogiausi pokalbiai – neįvykę pokalbiai. Jei nekalbi ir nesistengi įsigilinti, ką mąsto kitas, kaip jis skaičiuoja, nesuprasi ir jo skaičiavimo mechanizmo. Nebūtinai ta moteris turi pritarti tokiam vyriškam skaičiavimui, bet kalbėtis ir įvardyti yra labai svarbu. Ir jeigu to nepadarysime, mes vienas kito nesuprasime, neišgirsime ir skaudinsime dėl niekų. Jausimės esą teisuoliai atiduodami širdį, o galiausiai pavargsime ir tapsime priešai. Kad to nebūtų, reikia žengti tikėjimo žingsnį, atsigręžti, įsiklausyti. Tada pamatysime ir išgirsime, neleisime širdžiai apsunkti nuo arogancijos svaigalų ir pykčio girtybės, o žmogui palengvinsim kasdienius rūpesčius.

Bažnyčia kviečia nepraeiti pro šalį. Užeikite pro gailestingumo vartus, išnaudokite tą laiką dvasiniam pokalbiui, susitikimui, išpažinčiai. Skirkite laiko Šventajam Raštui. Jeigu įsiklausysite, jis prabils, jis tyli tik todėl, kad jūs negirdite. Budėkime, klausykimės ir melskime Dievą gailestingumo. Tegu Jis padeda mums atsitiesti ir pakelti galvas, nes Jo Sūnus arti. Paruoškime širdis jo atėjimui. Tikėkime ir pamatysime.

II ADVENTO SEKMADIENIS

Lk 3, 1–6

Penkioliktais ciesoriaus Tiberijaus viešpatavimo metais, Poncijui Pilotui valdant Judėją, Erodui esant Galilėjos tetrarchu, jo broliui Pilypui – Iturėjos bei Trachonitidės krašto tetrarchu, Lisanijui – Abilėnės tetrarchu, prie vyriausiųjų kunigų Ano ir Kajafo, pasigirdo Viešpaties žodis Zacharijo sūnui Jonui dykumoje. Jis apėjo visą Pajordanę, skelbdamas atsivertimo krikštą nuodėmėms atleisti, kaip parašyta pranašo Izaijo kalbų knygoje:

Tyruose šaukiančiojo balsas:

Taisykite Viešpačiui kelią!

Ištiesinkite jam takus!

Kiekvienas slėnys tebūna užpiltas,

kiekvienas kalnas bei kalnelis – nulygintas.

Kreivi keliai taps tiesūs,

o duobėti – išlyginti.

Ir visi žmonės išvys Dievo išgelbėjimą.

Šiandien Dievo žodis kviečia taisyti kelią Viešpačiui – tiesinti takus, užpilti slėnius, lyginti kalnus. Kaip paruošti Mesijui kelią, jei nežinai, iš kurios pusės jis ateina, nenumanai, kaip ir kokiomis priemonėmis pasinaudoti? Ir, reikia pripažinti, Dievo

tauta neišlaikė šito egzamino, ji neatpažino Dievo Sūnaus, nesugebėjo jo pasitikti. Suprantama, egzaminas nebuvo lengvas, nes laužė, triuškino stereotipus, kaip ir kur turi gimti karalius ir Dievo Sūnus. O tai greičiausiai ir yra atsakymas. Dievo atėjimui pasiruošime, jei įstengsime peržengti savo stereotipus, lūkesčius ir įsivaizdavimą ir kreivus kelius imsime tiesinti.

Geriausias pavyzdys yra Dievo motina Marija. Po ilgo advento laikotarpio mums Kalėdos paprastai yra linksma, graži, šviesi ir giedra šventė, muzika, eglutė, dovanos. Tačiau tikrosios Kalėdos po sunkios kelionės ir blaškymosi yra sklidinos vidinės ramybės ir pasitikėjimo. Juos atneša tik kaita ir apsisprendimas. Marija pasitikdama Dievą nuėjo labai duobėtą ir akmenuotą kelią. Pirmiausia angelas jai apreiškė, kad iš Šventosios Dvasios taps Mesijo motina. Jo išsiilgusiame Izraelyje moteriai tai buvo pati didžiausia garbė. Bet kaip Marijai paaiškinti Šventąją Dvasią Juozapui, šeimai ir giminėms? Niekas nesileisdavo į diplomatiją ir dideles diskusijas – užmėtydavo akmenimis ir išspręsdavo šeimos gėdą. Vis dėlto ji priėmė iššūkį ir pamynė stereotipą, kad ir labai bauginantį. Nedvejodama, neklausinėdama atsakė: štai aš Viešpaties tarnaitė, tebūna man, kaip tu pasakei, ir jeigu tu sakai, kad Šventoji Dvasia nužengs ant manęs ir Aukščiausiojo galybė pridengs mane savo šešėliu, aš žengiu tikėjimo žingsnį. Gavu komandą, apsisprendė ir vykdė ją kaip kareivis.

Mums, aišku, nelabai patinka tokie dalykai, nes pažeidžia mūsų apsisprendimo laisvę. Betgi kas ji? Jei apsisprendėme ir pasirinkome kokį nors tikslą, jis orientuojamas pagal ko-

kias nors gaires – norus, siekius, įsitikinimus, visuomenės nuostatas. Tapti prezidentu ar olimpinio čempionu gali būti pasirenkamas tikslas, bet ar jį pasieksime, priklauso ne vien nuo mūsų, bet ir nuo mūsų arba visuomenės stereotipų. Jie gali būti labai gražūs, gal net krikščioniški, bet vis tiek tai tik mūsų iliuzijos ir įsivaizdavimas, ir tai mus suvaržo. Marija neturėjo jokios iliuzijos, jos planas, tikslas ir žemėlapis buvo Dievas. Kai matydavo, kad kas nors keičiasi, tiesiog prisitaisydavo, neieškojo kompromiso, bet buvo be galo lanksti, antraip būtų palūžusi.

Kai Erodiui valdant Galilėją buvo paskelbtas įsakymas surašyti visus valstybės gyventojus, kiekvieną savo mieste, Juozapas su besilaukiančia sužadėtine turėjo iš Nazareto keliauti į Judėją, į Betliejų, nes buvo kilęs kaip tik iš ten. Kelionės būdavo pavojingos, kelyje tykodavo plėšikai, be to, ir Marijai tolina kelionė per karščius, akmenuotais duobėtais keliais buvo grėsminga. Bet ir Betliejuje jos niekas nepasitiko ir nelaukė, nepasiūlė patalų, netgi pastogės, niekam nerūpėjo, kad laukiasi, niekam nebuvo įdomu, kokių malonių ji buvo pilnoji. Kūdikio, Mesijo, pasaulio išganytojo galin-giesiems nereikėjo. Tačiau Marija nesustojo. Šimtus kartų galėjo sakyti: gana! Argi Dievas negalėjo palengvinti Mesi-jui kelio, ištiesinti takus, užlyginti duobes ir kalnelius? Pasirūpinti kilmės dokumentais? Jam nereikėjo – Marija pati ruošė kūdikiui kelią.

Tada, tarsi viso to dar būtų maža, karalius Erodas iš trijų išminčių sužinojo, kad gimė Izraelio karalius, bet ne iš jo

namų ir giminės. Pajutęs konkurenciją pasiuntė karius išžudyti visus kūdikius iki dvejų metų – stengėsi užsitikrinti sau šiltą vietą su paklaida, su dvejų metų garantija. Ir Marijai teko bėgti, trauktis, kad išsaugotų žmonijai savo kūdikį ir Dievo išgelbėjimą.

Dievas yra sunkiai apčiuopiamas, suvokiamas, nenuspėjamas. Ne todėl, kad slepiasi nuo mūsų ar mūsų vengia, ar dangstosi nežinios tamsybe. Pasak šv. Kryžiaus Jono, Jis nėra tamsa, Jis yra akinama šviesa. Ir mūsų akims sunku į tokią šviesą žiūrėti, o protui ją aprėpti ir priimti, nes negalime plačiai atsimerkti. Arba nematom, nes nežiūrim, nenorim, mums nereikia – kam tas iššūkis? – ir sprendžiame pagal išorę, pagal drabužį, pagal savo įsivaizdavimą, iliuziją, laikydamiesi stereotipų.

Kažkas įžeidė, nes yra kvailys. Vaikai neklauso, nes neišauklėti. O gal žmogus nekvailas, tik nemokėjome prie jo prieiti? Ir vaikai neblogi, tik jiems iš tikrųjų reikia dėmesio ir meilės. Suprasti ir spręsti tokias problemas galime tik tuomet, kai būsim pasiruošę žengti žingsnį, ištiesti ranką. Jei nieko nedarysime, kaitos nebus, o jei peržengsime stereotipus, pažinsime Viešpatį ir elgetos drabužiais, ir ēdžiose ant šieno.

Apie Mariją yra pasakyta: tai moteris, kuri visą gyvenimą vaikščiojo tamsoje ir neprarado tikėjimo. Ji neprarado vilties ir tamsiausią valandą. Jos nutiestą adventinį Betliejaus kelią atkartoja Kalvarijos kelias iki Kryžiaus. Tai meilės keliai, kurie veda į tiesą, laisvę, į kūrybą ir į Kūrėją. Bet jie turi savo

kainą. Tai dovana ir iššūkis. Dievo iššūkis, Jo pastanga pažadinti mūsų dvasinį potencialą.

Esame Dievo vaikai. Visi turime po tokią mažą atominę jėgainę, tik menkai veikiančią – mes turime potencialą, tik snaudžiantį. Įveikdami savo stereotipus jį suaktyvinam. Tik nenukrypkiame. Dažnai įsisukame kaip voverės rate ir matome tik sau po kojomis. Nesugebame, neturim laiko sustoti ir apsidairyti, plačiau pramerkti akis, ištiesti ranką, kam nors pakelti akmenį nuo tako. Tačiau taip tiesinami kreivi takai, taip taisomas Viešpačiui kelias! Taip žadinama atominė tikėjimo ir vilties jėgainė. Melskime mums visiems tokio advento, tokio atgimimo, tokios potencijos, nes ji suteikia gyvenimui spalvų ir prasmę ir padeda net tomis akimirkomis, kai visa atrodo pilka.

VIEŠPATIES APSIREIŠKIMAS (TRYS KARALIAI)

Iz 60, 1–6

*Kelkis, nušviski! Tavoji šviesa atėjo,
VIEŠPATIES šlovė virš tavęs sušvito.
Nors žemę štai sutemos gaubia
ir tautas tamsybės dengia,
bet virš tavęs VIEŠPATS šviečia,
virš tavęs jo šlovė apsireiškia.
Tautos ateis prie tavosios šviesos
ir karaliai – prie tavojo tekančio spindesio.
Pakelki akis, pažvelki aplinkui!
Visi renkasi eiti pas tave:
tavięji sūnūs ateis iš toli,
tavosios dukros bus atneštos ant rankų.
Tai matydama, spindėsi iš džiaugsmo,
tavoji širdis virpės ir džiūgaus,
nes tau bus išpilti jūros lobiai,
pas tave suplūs tautų turtai.
Apguls tave kupranugarių vilkstinės,
Midjano ir Efos vienkupriai.
Atvyks visi iš Šebos, auksu ir smilkalais nešini, –
jie paskelbs VIEŠPATIES šlovingus darbus.*

Švenčiame Viešpaties apreiškimo ir Trijų Karalių dieną. Biblijoje aprašytos istorijos nėra vien prieš gerus du tūkstančius metų nutikę įvykiai. Jeigu žvelgtume į Raštą kaip į istorinį, chronologinį dokumentą, tai sugertume ne viską, tik gražią istoriją, kuri nutiko kažkam. Tačiau Šventajame Rašte visur kalbama apie mus, jame aprašomi žmonės yra ir mūsų sielos gyventojai. Kiekvienas iš mūsų gali ten atrasti save, reikia tiktai sužadinti vaizduotę, atmintį, išgirsti, ką kalba tie vaizdai, įvaizdžiai. Pamatysim, kad kiekvienas iš mūsų turėjome panašių dvasinių potyrių. Mes visaip pasielgiam, kartais kaip Dievo Motina, kartais kaip Juozapas, kartais kaip trys išminčiai, kartais kaip Erodas, tie personažai mumyse keičiasi, gyvena. Kaip blogas ir geras vilkas žmogaus viduje. Kuris vilkas gyvenimo pabaigoje laimės? Tas, kurį daugiau maitinsime.

Nebūtinai dideli dalykai yra dideli, o maži dalykai nereikšmingi. Kartais tik atrodo, kad vien dideli verti dėmesio ir įprasminimo. Ką apskritai manome apie kitą žmogų, kuris mums atrodo didelis, vertingas ir daro įspūdį, ir ką sau svars-tome apie mažą ir kuklų? Juk kūdikis ėdžiose kaip tik nedaro įspūdžio, netgi atvirkščiai – labai sunku jį atpažinti. Ir kuo daugiau kasdienybės mažmožių, tuo sunkiau juose išžvelgti didžius dalykus. Kasdienybės prakartėlės – konfliktai dar-be, šeimoje, gal net nepagrįsti, nepriimtose geros idėjos – yra pačios skausmingiausios. Ir tada reakcija automatiška kaip Erodo – užgesinti. Erodo žingsnis – atimti gyvybę, suniekin-ti, užgniaužti idėją. Erodas juk norėjo nužudyti Jėzų, nes šis

nebuvo jo kraujo. Jam buvo tiesiog nepakeliama susitaikyti, kad vyksta ne taip, kaip jis nori, jis juk buvo didingas, galingas karalius, ypatingas valdovas.

Karalius yra galios simbolis. Labai nepatogu jam prieštarauti, nes tektų eiti prieš srovę. O eiti prieš srovę, apginti savo poziciją prieš grupę, prieš kitaip mąstančius sunku. Ir trys išminčiai atėję į Jeruzalę, į karaliaus rūmus, neprieštarauja jo paliepti pranešti, kai ras gimusį kūdikį. Jie atpažįsta Kristų Karalių, tačiau pagarbinę jį išvyksta aplenkdami Erodo rūmus. Labai sunku pasakyti „ne“. Ir verčiamam aplinkybių nepasakyti „taip“. Jei pasakai „taip“, kai iš tiesų nepritari, anksčiau ar vėliau labai dėl to pasigaili. Motina Teresė pataria išmokti sakyti „ne“ taip, kad žmogus jaustųsi taip, lyg būtume pritarę. Nežinau, kiek reikia meno, išminties, tvirtybės, nusižeminimo, neturto dvasios, kad sugebėtume pasakyti „ne“ taip šviesiai, kad žmogus tiesiog negalėtų įsižeisti, nesijaustų atstumtas ar pasmerktas. Tai tik atrodo paprasta!

Trijų išminčių kelionė – tai žmogaus kelionė per gyvenimą. Nežinome, nei iš kur jie iš tiesų atėjo, nei kur nuėjo pagarbinę Kūdikėlį. Taip ir apie žmogų nelabai žinome, iš kur jis ateina ir kur nueina. Netgi nelabai žinome, ką patys veikiamo šiame pasaulyje, ką iš tikrųjų turėtume daryti, kokia mūsų misija. Tad nuolat ir keliaujame tiesos link, Dievo link, savęs link. Ieškoti Dievo – tai ieškoti savęs, ieškoti savęs – tai ieškoti Dievo. Nėra kito kelio, nebent nutinka taip, kad kelias, kurį deklaruojam, neatitinka realybės, kurioje

gyvenam. Tada Dievo, Kristaus, kryžiaus vardu prasideda žudynės arba kitokios baisybės.

Dažnai atrodo, netgi esame įsitikinę, kad turėtų vykti taip, o ne kitaip. Yra gerų minčių, bet jeigu jos ne mūsų, jeigu jos svetimos, neguli prie širdies, sunku jas palaikyti, įgyvendinti. O jeigu mūsų – tada taip, tada ir aš palaikysiu, ir dar paprašysiu, kad kiti palaikytų! Arba jei išgirstam gerą idėją, nesvarbu kieno, norime perimti, pavadinti sava, po ją pasirašyti. Vienas iškeliamo kaip svarbias ir reikšmingas, nes jos patinka labiau, yra artimos, savos, o tos, kuriose mums nelabai patinka, yra ne pagal mus, ne mūsų kraujo, ne mūsų sumanytos, ne mūsų idėjos. Jeigu ką nors paniekinam ir nepalaikom, tai veikiamusiu nužudom, sutrypiam, arba bent prisidedam prie to. Galimybių palaikyti arba nepalaikyti, sustiprinti arba užgniaužti kasdien turime tūkstančius.

Pamatyti šviesą tamsoje nėra sunku. Nelengva ją atpažinti. Atrasti Dievą, gimusį kukliai, atėjusį nepatogiai, sudėtinga. Dar sunkiau palikti tai, ką turėjome ir kas buvo patogiu ir priprasta. Tam reikia išminties. Gyvenime į naujas erdves žengiame, sekti paskui žvaigždę imame ir po sukrėtimo. Paulius nebuvo vienas iš dvylikos apaštalu, bet išvydęs šviesą uoliau už visus skelbė Kristų, tiek buvo uždegtas. Niekada nežinai, kada ugnikalnis išsiverš, bet tokią galią visi turime. Ir Dievas mus vertina pagal tai, kiek ją pasinaudojame. Jis mato mumyse galimybę. Mato nuodėmę, trapumą, galėjimą paslysti, kai viskas apsiverčia aukštyn kojomis, bet vertina galimybę. Tai yra Jo gailestingumo esmė.

Kristaus misija palyginti buvo trumpa, bet tokia intensyvi, tokia sklidina gyvenimo, kad iš tiesų jis gyvena jau šimtus gyvenimų. O mes lekiame per įvykius norėdami pačiuo-pinėti, prisiliesti prie šimtų gyvenimų, ir manome, kad taip geriau save realizuosime. Anaipol. Realizuosime tada, jeigu išgyvensime, patirsime, būsime, sugyvensime, kaip tvartelyje išminčiai ir piemenys. Ir nereikia nė toli važiuoti, viskas yra šalia! Ne taip svarbu gyvenimą pailginti kiekybiškai, svarbu mums skirtus metus nugyventi kokybiškai. Dievas duoda mums visa tai, ko reikia: ir žmones, ir situacijas, ir jėgų joms įveikti, ir tikėjimo užtektinai. Tačiau viskas priklauso nuo mūsų nusiteikimo. Jei nežvelgiame galutinio rezultato, negalime pasitikrinti, labai sunku pirma žengti, pirma įtikėti ir tik tada pamatyti, leisti į kelionę ir patirti Dievo veikimą.

Vis dėlto kartais tiek įsijaučiame į savo skausmą, ir tiek įsiskaudiname, kad dingsta kelionės malonumas, nes akmenukas bate viską gadina. Erodas mumyse yra akmuo bate, jis nukreipia dėmesį, stabdo kelionę, vaizduotę, naikina dosnumą, atima pasitikėjimą, gebėjimą atpažinti, palaikyti. Koks skirtumas, kad darbai svetimi? Jeigu jie geri, tai kodėl mums jų nelaikyti kaip savų? Vieni kitus praturtintume, jei, užuot kišę pavydo pagalius į ratus, palaikytume. Viskas taptų daug konstruktyviau, prisidėtume prie harmonijos, prie pasaulio, kuris mums dovanotas.

Mes irgi esame išminčiai! Kartais didesni, kartais mažesni, priklauso nuo dienų, nuo aplinkybių, nuotaikų, nuo to, kaip nusiteikiame. Šventasis Raštas mums padeda, nes kvie-

čia nepamesti žvaigždės iš akių, nepatingėti leistis į kelionę, nebijoti nakties tamsos, neprarasti pasitikėjimo, nepenėti savyje Erodo. Minėdami Viešpaties apsireiškimą melskime Jį padėti atpažinti Kristų nepatogiomis, dviprasmiškomis, kebliomis aplinkybėmis. Stenkimės susitikti Dievą ir prašykime Jo duoti mums plačią širdį ir kantrybės, jei nematome greitų rezultatų, gebėjimą mažus dalykus vertinti kaip didelius, įprasminti mūsų gyvenimo metus, nepražiūrėti mažmožių ir atpažinti Kristų kasdienybėje. Amen.

ALGIRDAS TOLIATAS (g. 1978 m.) baigė Vilniaus kunigų seminariją, studijavo Prancūzijoje. 2007 m. buvo išventintas į kunigus. Po studijų Italijoje 2012 m. gavo dvasinės teologijos licenciato laipsnį ir buvo paskirtas kunigu Šv. Rapolo bažnyčioje. Nuo 2013 m. eina Lietuvos policijos vyriausiojo kapeliono pareigas. 2016 m. išleido savo pirmąją pamokslų knygą „Žmogaus ir Dievo metai“.

„Gerumo liūnas“ – liturginių C metų pamokslų ciklas. Juos galima skaityti nuosekliai. Kas sekmadienį nuo Kalėdų iki Kalėdų. Galima vienu prisėdimu – nuo pradžios iki pabaigos. Galima po fragmentą, atsivertus kur pakliūva. Tačiau svarbiausia skaityti širdimi, kad bibliinių laikų pasakojimai ir personažai įsikūnytų ir prabiltų mūsų kasdienybės aktualijomis. Kodėl „Gerumo liūnas“? Mes tampame tuo, kuo mintame. Kuriančios šviesios mintys lyg liūnas nejučia įtraukia į gerus darbus, o knygos vaizdiniai vienas po kito pasigauna ir nuneša mintis per Dievo kupinus žmogaus metus. Pasaulis nuolatos tobulėja ir keičiasi, bet amžinos dieviškosios išminties gelmes ir šių dienų dinamiką pasaulio Dirigento batuta suvienija į darnų skambesį. Knygos tikslas – ne tiek plėsti pažinimą, kiek padėti išgirsti savo sieloje tylų Dievo kalbėjimą. Tada net maži dalykai tampa dideli.

Kunigas Algirdas Toliatas

Yra kelias – žmogaus gyvenimo ilgumo kelias į išmintį ir prasmę, į tautą ir Tėvynę, į Bažnyčią ir Dievą. Yra ieškojimas, ir būtent tas ieškojimas – viena didžiausių vertybių kiekvieno iš mūsų dvasiniame kelyje. Todėl visada jaučiau ne tik tikėjimo bendrystę, bet ir žmogiškąjį solidarumą su tais, kurie ieško. Ir visada atsargiai žiūrėjau į tuos, kurie tvirtino, kad jau rado ir žino galutinę tiesą.

Su tokiomis mintimis pasitinku šią kunigo Algirdo Toliato knygą.

Prezidentas Valdas Adamkus

Kunigas Algirdas – nelyg ugniagesys. Kiekvieną sekmadienį lipa ant aukšto. Kol mes voliojamės ant sofos. Baksnodami išmanūjį. Jis bando rasti mūsų elektros sistemų butelio kaklelį.

Gali būti, kad būtent todėl žmonės jo pamokslų taip nerealiai ir klausosi. O gal, kad sugeba plastiškai, nemoralizuodamas sujungti 2000 metų krikščionybės mintį bei įtampas ir aštrius modernybės kampus.

Rimvydas Valatka

Pirkite internetu
www.tytoalba.lt